

# OM STREIKE- STØTTEARBEID

UTGITT AV STREIKESTØTTEFRONTEN I TROMSØ (SSF)  
(USV/KUL og uavh.sos.)

kr.2,-

## OM STREIKESTØTTEARBEID

(Innledning holdt på konstitueringsmøte for Streikestøttefronten på Univ. i Tromsø.)

Som annonsert er initiativet til dette møtet tatt av en del representanter fra USV/KUL og uavh. sos. Basis for det felles politiske grunnlaget - som har nedfelt seg i forslag til plattform - er erkjennelsen av at organisert streikestøttearbeid har vist seg å være nødvendig. Å organisere streikestøttearbeid på Univ. i Tromsø betyr at det vil bli drevet streikestøttearbeid med sosial basis i en del av mellomlagene, dvs utenfor arbeiderklassen. På tross av de farer og problemer som er forbundet med denne type streikestøttearbeid, tilsier en konkret vurdering av dagens situasjon at slik organisering likevel er nødvendig.

Streiker i arbeiderklassen kan ikke basere seg på støtte fra mellomlagene. Bare aktiv støtte og solidaritet fra arbeiderklassen er den kraft som kan bringe en streikekamp fram til seier. Og det på grunn av det sjølsagte forhold at arbeiderklassen står i en helt annen strategisk stilling overfor kapitalen enn mellomlagene. Dette generelle perspektivet er blitt bekreftet av de siste års streikekamper - de negative resultatene for Linjegodsstreiken og i Hamnerverksaka har vist det med all tydelighet.

Streikekomiteer med basis utenfor arbeiderklassen, kan lett bli organer som skjerner arbeidere i kamp fra aktiv støtte fra arbeiderklassen, slik de AKP dominerte streikestøttekomiteene tenderer mot å fungere. Oppretting av fond - uavhengig av de enkelte streikene - gir streikestøttekomiteene en meget tvilsom egentynge i forhold til de aktuelle streikekamper. Denne egentyngheten kan bli en direkte lammelse av en streiks kampkraft, når støttearbeidet samtidig drives ut fra en ideologi som ikke erkjenner arbeiderklassens særegne stilling overfor kapitalen til forskjell fra andre klasser og lags stilling. Konsekvensen blir lett en neglisjering av det nødvendige arbeidet med å opparbeide støtte til den aktuelle konflikt innen arbeiderklassen; iallefall det å opparbeide støtte til en streik på arbeiderklassens egne premisser. Når dette vidre blir koblet sammen med partisjåvinisme, kan det lett giseg slike utslag som vi opplevde under Linjegodsstreiken; Streikestøttebevegelsens informasjonskontor monopoliserte informasjonene fra de streikende arbeiderne.

Fordi mellomlagene har sin samfunnsmessige tilknytning til sirkulasjonssfæren og ikke til produksjonen hvor merverdiutpressinga skjer, produseres og reproduseres det innenfor disse lagene spon-  
tant borgerlige og småborgerlige forestillinger om legalitet og rettferdighet. Jfr. AKP-komiteenes prinsipielle støtte til alle folkelige og rettferdige kamper i mellomlag, småborgerskap og arbeiderklasse. Streikekampers økonomiske avhengighet av støtte fra mellomlagene kan lett bli en kanal som fryser fast legalistiske rettferdighetsforestillinger (og dermed økonomismen) eller små--  
borgerlige fordommer om kravenes egentlige rettferdighet i arbeiderklassen. På denne bakgrunn er det viktig å trekke et skarpt skille mellom arbeiderklassens kamp og de kampene som reises innen småborgerskap og mellomlag. Det betyr ikke at vi vil gjøre oss til talsmenn for de reine arbeiderinteresser, noe som også har økonomisme og klippefast tro på statsapparatet som konsekvens. Det vi vil distansere oss fra er den prinsipløse folkelige enhet som ikke kjenner arbeiderklassens særegne stilling.

De mer tradisjonelle sosialdemokratisk-keynesianske "kriseløsninger" har idag mistet mye av sin regulerende effekt. Kriser som kjennetegnes av både høy arbeidsløshet og høy inflasjon har ikke fagøkonomene noen forklaring på. Noe som har sin sjølsagte grunn i at de rygger tilbake for å erkjenne det borgerlige samfunns motsigelsesfulle karakter. Stagflasjonen har nettopp sitt grunnlag i motsigelsen mellom arbeid og kapital og den oppsvulming av statsapparatets funksjon som er vokset fram på basis av denne motsigelse. Slike motsigelsesfulle krisefenomen gjør motsigelsen mellom arbeid og kapital synlig; og viser at kapitalismen er basert på utbytting og at den kan og må oppheves.

Både av økonomiske og ideologiske grunner kan ikke et slikt forhold bestå. Den eneste løsning for kapitalen og det borgerlige statsapparat, er videre utbygging av statsapparatets korporative trekk, dvs å bygge videre på det grunnlaget som ble lagt ved inngåelsen av Hovedavtalen og arbeidstvistlovgivninga; for på denne måten å få kontroll over arbeiderklassens lønnskamp og lønnsnivå. Dette skjer bl.a. gjennom samordna lønnsoppgjør og "kleppepakker". På bakgrunn av den tiltagende korporativiseringa og krise i økonomien kan vi forvente flere såkalte ville streiker i tida framover.

I krisetider vil kapitalens representanter forsøke å fylke arb-

Arbeiderklassen om forsvar for nasjonal kapital (en kapital som i hovedsak sjølvsagt ikke er nasjonal) ved å vise til arbeiderklassens umiddelbart felles interesse med kapitalen; arbeiderklassen blir oppfordret til måtehold for at ikke ennå flere arbeidsplasser skal gå tapt. Det sosialdemokratiske hegemoni i arbeiderklassen vil være en brekkstang for fortsatt å lenke arbeiderklassen til dens borgerlige politikk, økonomien. En politikk som mer og mer entydig bare vil innlemme arbeiderklassens faglige organisasjoner i statsparatet, inn under kapitalens interesse. En slik avrusting av arbeiderklassen vil alltid være en opprusting av kapitalen.

Arbeidere i kamp må idag nødvendigvis bryte med den borgerlige legalitet og borgerlige rettsforestillinger, dersom en streik i avtaleperioden overhode skal være mulig som kampvåpen. Et brudd med de forestillinger som Marx kalte frihet, likhet og Bentams for å vise at de var nødvendig rettslig og ideologisk overbygning over utbyttinga i produksjonen. Dvs at arbeidere i kamp ikke kan vise noen som helst respekt for det lovverk og de institusjoner som er satt som forsvar for kapitalens rett til å utbytte arbeiderklassen. Illusjoner om kravenes egentlige rett til å vise seg som maktesløse overfor utbyttingas rett. Generelt sett vil slike forestillinger alltid i siste instans kanalisere arbeiderklassens kamp inn i det statlige byråkrati. Reproduksjon av kapitalforholdet vil alltid være tyngere enn den "egentlige" rettferdighet.

Krise i økonomien gjør ikke arbeiderklassen automatisk kamvillig. Agitasjon for forsvar for "nasjonal" kapital og arbeidsplasser, koblet sammen med sosialdemokratisk hegemoni i arbeiderklassen, samtidig med at klassekampen i Norge befinner seg på et sorgelig lavt utviklet nivå, gjør at arbeider i kamp ikke spontant oppnår støtte og solidaritet fra resten av arbeiderklassen. Det er på denne bakgrunn vi har ment å kunne forsvare det nødvendige i å drive organisert streikestøttearbeid utenfor arbeiderklassen i dagens situasjon. Vår oppgave er først og fremst av politisk art; å propagandere arbeidernes sak og streikenes innhold og krav. Dette krever at vi legger vekt på det allmene klasseperspektivet i kampen, noe som ikke kan gjøres uten ideologisk kamp. Vår støtte til arbeiderklassens kamp grunner seg ikke i en umiddelbar felles interesse, men er politisk fundert i erkjennelsen av arbeiderklassens særegne stilling i samfunnsformasjonen. Mellom som sådanne har ikke umiddelbart felles interesse med arbeiderklassen, sjøl om grunnlaget for å opparbeide en politisk

enhet skulle ligge vel til rette her. ~~Før at arbeidere~~ i kamp skal kunne oppnå støtte, solidaritet og sympatiaksjoner fra andre arbeidere, kreves et tålmodig propaganda- og opplysningsarbeid fra de streikende sjøl; og til dette arbeidet trengs økonomiske midler. På dagens klassekampnivå er økonomiske midler viktig for at arbeidere i kamp skal kunne få fram det allmenne klasseinnholdet i den aktuelle kampen. Derfor er også den økonomiske sida ved streikestøttearbeidet viktig.

En større offensiv fra stat og fagbyråkrati overfor arbeiderklassen på linje med NTL-ledelsens suspensjon av tre tillitsvagte, som ikke ville bøye seg for kravet om ikke å støtte ulovlige streiker, vil vanskeliggjøre arbeiderklassens situasjon ytterligere - og vil kreve aktivt støttearbeid og forsvar for arbeiderklassens tilkjempete rettigheter. Det betyr ikke at en skal gå inn for generell ytringsfrihet utad for fagorganisert, men kjempe for den bestemte mulighet til å kunne støtte arbeidskamerater i kamp, individuelt eller kollektivt. Utkjøret fra NTL-ledelsen er ikke enestående. Komunarbeiderforbundets ledelse har nettopp truet med suspensjon og eksklusjon av ikke samarbeidsvillige. På Handel og kontors årsmåte i helga ble det gjort det samme. Suspensjoner og eksklusjoner på slikt grunnlag må bekjempes resolutt - like ens politiske oppsigelser. Denne type praksis og også selve korporativiseringsprosessen er et brudd på det borgerlige samfunns egne prinsipper, derfor kan det spontant oppstå støtte fra grupper utenfor arbeiderklassen for arbeiderklassens sak på allment demokratisk grunnlag. Dette er sjølsagt til fordel for arbeiderklassen i den grad den ikke underlegger seg det demokratiske perspektivet, men tvert i mot søker å framheve klasseperspektivet ved sin egen kamp (i en tid hvor økonomisme er det samme som statsitegrering vil det måtte bli både nærliggende og nødvendig). Bare dersom arbeiderklassen tar disse radikalt-demokratiske interessene opp i seg, uten å underlegge seg dem, kan arbeiderklassen komme på offensiven og kvitte seg med sin snevre økonomistiske horisint. Fordi arbeiderklassen ikke har noen egen produksjonsmåte å falle tilbake på, kan den bare oppheve seg sjøl ved å ta hele samfunnets emansipasjonsinteresse opp i seg. Økonomisme og korporativ refeudalisering er mer og mer entydig to sider av samme sak, derfor er det også et samband mellom radikale demokratiske krav og arbeiderklassens kamp på eget klassegrunnlag - ja, dette klassegrunnlaget dannes først ved at proletariatet tar den demokratiske kamp opp i seg, men

uten at den faller som offer for illusjonen om det "egentlige" demokrati.

En streik er ikke nødvendigvis en godt planlagt og organisert streik. Etter at en streikekamp er slutt - enten med seier eller nederlag - trengs oppsummeringer for å gjøre streiken til en erfaring det kan bygges på i framtida. Streiken på Zinken viste seg å være en dårlig organisert streik. I steden for å arbeide fram enhet på grunnplanet, kjørte enkelte grupper ut i streik før de andre gruppene hadde fått forhandlet om sine krav. Dette trenger ikke nødvendigvis å være feil taktikk (jfr Fiat/Torino). Men i dette tilfellet er det vanskelig å påstå noe annet, særlig fordi de strategisk viktigste gruppene (bl.a. Kaia) ikke ble med på streiken. Bedriften hadde store lagre og streiken ble ikke det pressmiddel på bedriften som den kunne ha blitt. Oppsummering av streikens taktiske opplegg, dens feil og mangler, må ikke overskygges av jakta på klasseforødere og splittelsesmakere. Angrep på streiken må en være forberedt på, slik at effekten av undergraving av streiken innenifra og press fra stat, fagbyråkrati og bedriftsledelse kan minimaliseres. Størst mulig enhet på grunnplanet må opparbeides. En frenetisk jakt på forødere viser bare at den hovedsaklige interessen ikke er arbeiderklassens kamp, men peritbygging; nettopp sett på bakgrunn av den dårlige organisering og planlegging. Den ensidige jakta på forødere er et ledd i å slå politisk mynt på streiken, samtidig som denne jakta tilslører den egentlige interesse og dermed hindrer at streiken blir ei erfaring for arbeiderklassen. Denne type praksis rammes av Marx i 18. Brumaire: "Demokratene medgir at det overfor dem står en privilegert klasse, mens de sammen med hele nasjonen for øvrig utgjør folket.. Det de representerer er folkeretten; det som interesserer dem er folkets interesser. De behøver derfor ikke under en forestående kamp å undersøke de forskjellige klassers interesser og posisjoner. De behøver ikke å vie sine midler altfor stor omtanke. De har bare å gi klarsignalet for at folket med alle sine uuttømmelige ressurser skal kaste seg over plageåndene.. Viser deres interesser seg nå i praksis å være interesseløse og deres makt å være vanmakt, så ligger årsaken til dette øhten hos de fordervelige sofister som spalter det enhetlige folk i forskjellige fiendtlige leire (...) eller alt strandet på en detalj i gjennomføringen, eller en uforutsett tilfeldighet ødela spillet for denne gang; i hvert fall går demokraten like plettfri ut av det mest knusende nederlag som han uskyldig gikk

inn i det, med den nyervervede overbevisning om at han må seire, ikke at han og hans parti må oppgi det gamle standpunkt, men at tvert imot forholdene må bli modne for dette!

Dette ble kanskje vel mye kritikk av AKP, men grunnen til at det ble tatt såpass utførlig opp er, at AKP nettopp er et eksempel på den type mellomlagspraksis som vi må bestrebe oss på å unngå. Det betyr ikke at vi avviser et hvert samarbeid med de AKP dominererte streikestøttekomiteene, tvert imot kan et slikt samarbeid komme på tale på konkrete saker (eksempelvis felles innsamlingslister og felles arrangement av møter) der det er grunnlag for det.

Ut fra det som er sagt overfor er det to former for enhet med arbeiderklassens kamp som er mulig: 1) den politiske enhet som krever en bevisst stillingtagen til arbeiderklassens særegne stilling og rolle og 2) den spontane radikalt-demokratiske støtte til arbeiderklassens kamp. AKP komiteenes ideologi og politiske praksis faller inn under sistnevnte kategori. Fordi denne type mellomlagsstøtte er en fordel for arbeiderklassens kamp, eller iallefall kan være det, er vi åpne for samarbeid på konkrete saker. Men vi vil kjempemot at den småborgerlige rettferdighetsideologi som AKP-komiteene representerer skal få innpass i arbeiderklassen. Derfor kan vi heller ikke slutte oss til det landsomfattende nett-  
et av streikestøttekomiteer som er dannet i AKP regi. Det er som sosialister vi vil drive streikestøttearbeid. At AKP-komiteene har så allment grunnlag at "alle som vil drive streikestøttearbeid kan være med", er ikke en dyd, men et nødvendig uttrykk for en småborgerlig og radikaldemokratisk støtte til arbeiderklassens kamp. Vi vil arbeide hardt for at denne ideologien ikke skal få innpass i arbeiderklassen. Dersom det skjer, vil arbeiderklassens kamp være underlagt fremmede klassers interesser. Å gå inn for ei kamplinje i fagbevegelsen sier i seg sjøl ingenting, det det kommer an på er kampens politiske innhold og her er AKP's linje og den linja vi vil støtte og arbeide for som ild og vann, eller for å være nøyaktig som vann og ild, henholdsvis. Den ideologiske rolle AKP spiller i og overfor arbeiderklassen, må ikke forlede oss til at vårt primære politiske arbeid blir å avsløre småborgerlige "infiltratorer" i arbeiderklassen, en minst like viktig oppgave er å motarbeide den spontane økonomismen som oppstår i arbeiderklassen på grunnlag av selve den kapitalistiske produksjonsmåte, forholdet er ikke slik at dersom vi skreller bort den småborgerlige ideologien i arbeiderklassen, så vil vi få øye på den som den egentlig er; rein og rød. Vår oppgave må være å skjerme

av den småborgerlige inn-flydelsen i arbeiderklassen ved å begrense den til dens positive funksjon, begrense den til det den er; en spontan radikaldemokratisk støtte til arbeiderklassens kamp. Dermed kan vi bidra til at den radikaldemokratiske ideologi blir et moment i arbeiderklassens erfaringsprosess, at **i det** den tar disse interesser opp i seg, samtidig er utover den snevre økonomistiske horisont som kapitalismen spontant genererer.

Til slutt vil initiativkomiteen oppfordre alle til å delta aktivt i streikestøttearbeidet og at det satses på å danne lokalkomiteer. Streikestøttearbeid er vanskelig. Det kreves at det innhentes fortløpende informasjon om en streiks utvikling og at streikestøtteaktivister deltar i diskusjoner omkring en streik og streikestøttearbeid generelt. Det siste ikke minst for å hindre at spontane mellomlagsforestillinger skal bre seg innenfor streikestøtteorganisasjonen. Til dette og for å effektivisere streikestøttearbeidet trengs en skikkelig organisert aktivitet.

**DELTA AKTIVT I STREIKESTØTTEARBEIDET! DANN LOKALKOMITEER!**

---

ENHET STUDENTER/ARBEIDERE UNDER ARBEIDERKLASSENS LEDELSE

---

Tromsø 2/11/76

(Innlegget er i den trykte versjon  
noe omarbeidet.)